

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas ATZINUMS par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar kuru groza Lēmumu 1719/2006/EK, ar ko izveido programmu "Jaunatne darbībā" laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam"

COM(2008) 56 galīgā redakcija — 2008/0023 (COD)

(2008/C 224/25)

Eiropas Savienības Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 262. pantu 2008. gada 6. martā nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

"Programma "Jaunatne darbībā" laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam".

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Nodarbinātības, sociālo lietu un pilsoniskuma specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2008. gada 7. maijā. Ziņotājs — Czajkowski kgs.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 445. plenārajā sesijā, kas notika 2008. gada 28. un 29. maijā (29. maija sēdē), ar 78 balsīm par, vienam atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. EESK nostāja

1.1 Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinīgi vērtē to, ka Komisija vienlaicīgi ierosināja gan izmaiņas projektiem paredzēto dotāciju piešķiršanas procedūrā, gan programmas "Jaunatne darbībā" vadības procedūrā. Minēto izmaiņu mērķis ir efektīvāka fondu sadale starp dalībniekiem, kas pieteikušies programmai.

1.2 Komiteja atbalsta atteikšanos no sākotnējās procedūras, jo lēmuma pieņemšanas laika pagarināšanās, projektu novērtēšanas procesa ilgums, datu pārbaude, ko veic programmas komiteja un valstu aģentūras, labākajā gadījumā rada kavējumus, bet sliktākajā — lielas finansiālas problēmas vai daļas ieinteresēto organizāciju likvidēšanu, vai arī līdzekļu neizmantošanu.

2. Ievads

2.1 Programma "Jaunatne darbībā", kas paredzēta laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam un ko pieņēma Eiropas Parlaments un Padome ar Lēmumu Nr. 1719/2006/EK, ir Eiropas Savienības neformālās izglītības programma. Tā paredzēta galvenokārt tiem, kam neformālā izglītība ir vienīgā individuālās attīstības, kā arī mūsdienu pasaulē nepieciešamu zināšanu un prasmju iegūšanas iespēja.

2.2 Programmas prioritārie mērķi ir šādi: pārvarēt šķēršļus, aizspriedumus un stereotipus jauniešu vidū, atbalstīt viņu mobilitāti, kā arī veicināt pilsonisko aktivitāti, ko saprot kā dinamisku mācīšanos. Programma līdzfinansē pasākumus, kas palīdz jauniešiem personības attīstībā. Tā mudina darboties vietējā līmeņa sabiedrības labā un veicina iecietību. Programma aicina sākt dažādus pasākumus, kas sekmē vienotas Eiropas ideju.

2.3 Eiropas Komisijai jāuzņemas pilna atbildība par programmas "Jaunatne darbībā" efektīvu īstenošanu. Komisija regulāri pārvalda budžetu, kā arī nosaka programmas prioritātes, mērķus un kritērijus. Turklāt tā virza un pārrauga visu programmas īstenošanas gaitu, darbības, kas turpina projektus, kā arī programmas novērtēšanu Eiropas līmenī.

2.4 Komisijas pienākumos ietilpst arī valsts aģentūru (biroji, kuriem piešķir pilnvaras un ko izveido iestādes, kas programmā iesaistītajās valstīs ir atbildīgas par jaunatnes lietām) darbības pilnīga pārraudzība un koordinācija. Eiropas Komisija cieši sadarbojas ar valsts aģentūrām un kontrolē to darbību.

2.5 ES dalībvalstis, kā arī citas valstis, kas piedalās programmā, piedalās programmas "Jaunatne darbībā" pārvaldībā un darbojas programmas komitejā, kurā ir iecelti to pārstāvji. Šo valstu iestādes ieceļ arī valsts aģentūras un kopā ar Eiropas Komisiju pārrauga to darbību.

2.6 Programmu "Jaunatne darbībā" īsteno decentralizēti, lai iespējami ciešāk sadarbotos ar programmas atbalsta saņēmējiem un pielāgotos dažādu sistēmu un apstākļu īpatnībām, kādos darbojas jaunatne dažādās valstīs. Katrā programmā iesaistītajā valstī izveido valsts aģentūru. Valsts aģentūras nodarbojas ar programmas popularizēšanu un īstenošanu valsts līmenī un ir saikne starp Eiropas Komisiju, projektu iesniedzējiem valsts, reģionālā un vietējā līmenī un jaunatni.

2.7 Projektu iesniedzējiem, kas vēlas saņemt dotācijas, jāpieņem konkursa saskaņā ar valsts aģentūras noteiktu un paziņotu kārtību, pēc tam Komisija lemj par pieteikumu atlasītiem, lai piešķirtu dotācijas. Dotācijas, kas ir paredzētas programmas īstenošanas pasākumiem, piešķir saskaņā ar īpašu procedūru starptautiskajam līmenim.

2.8 Padome ar tiesību aktiem, kurus tā pieņem, piešķir Komisijai pilnvaras Padomes pieņemto tiesību normu īstenošanai. Tā var noteikt īpašu kārtību, tā saukto komitoloģijas procedūru, šo pilnvaru īstenošanai. Minēto kārtību veido obligāta konsultēšanās ar komiteju par pamataktā noteiktajiem īstenošanas pasākumiem. Jau pirms šīs apspriešanās beigām oficiāli Komisijas rīcībā ir līdzekļi, kas paredzēti projektiem. Komitejā, kas vērtē projektus, darbojas dalībvalstu pārstāvji, bet komitejas priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.

2.9 Ir dažādi komitoloģijas procedūru veidi. Pamatakts, kas nosaka Komisijai piešķirtās īstenošanas pilnvaras, var paredzēt šo dažādo procedūru piemērošanu, lai ieviestu īstenošanas pasākumus.

3. Secinājumi: uzdevumi jaunajā situācijā

3.1 Komiteja atzinīgi vērtē to, ka Komisija vienlaicīgi ierosināja gan izmaiņas projektiem paredzēto dotāciju piešķiršanas procedūrā, gan vadības procedūrā. Eiropas Parlamenta pilnvaras pārbaudīt to tiesību aktu ieviešanu, kas pieņemti koplēmuma procedūrā, ļauj celt iespējamus iebildumus pret Komisijas plānotajiem pasākumiem. Tas ir elements, kas ietver sevī gan atbildību par projektiem, gan drošību par koplēmumu.

3.2 Pirms Komisija pieņem oficiālu lēmumu, EP viena mēneša laikā jāizskata pasākumu projekti. Savukārt Komisija pieņem lēmumus saskaņā ar Padomes lēmumā paredzētajām procedūrām.

3.3 Pašlaik programmā "Jaunatne darbībā" laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam izmantotā vadības procedūra attiecas uz visiem lēmumiem par lielām dotāciju summām vai par politiski jutīgiem projektiem, vai arī par dotācijām, kuru apmērs pārsniedz 1 000 000 euro, kā arī par mazākiem projektiem.

3.4 Komisija ierosina komitoloģijas procedūru nepiemērot lēmumiem par projektiem, kuru finansējums nepārsniedz 1 000 000 euro. Šajā gadījumā Komisija apņēmas informēt programmas komiteju, kā arī Eiropas Parlamentu par visiem atlases lēmumiem, kuriem vadības procedūra netiek piemērota.

EESK pilnībā atbalsta šo paziņojumu, kas adresēts Padomei un EP.

3.5 Komiteja atbalsta atteikšanos no šīs procedūras mazāku projektu gadījumā, jo lēmuma pieņemšanas laika pagarināšanās, projektu novērtēšanas procesa ilgums, datu pārbaude, ko veic programmas komiteja un valsts aģentūras, labākajā gadījumā rada kavējumus, bet sliktākajā — lielas finansiālas problēmas vai daļas ieinteresēto organizāciju likvidēšanu, vai arī līdzekļu neizmantošanu.

3.6 Pēc iepazīšanās ar valsts aģentūru iesniegtajiem statistikas datiem Komiteja atzīmē, ka ievērojama daļa ieinteresēto ir mazas organizācijas, apvienības, fondi, kuriem visa procedūra, kā arī rezultāta gaidīšana ir dārga un laikietilpīga. Tādēļ ilgākā laika posmā varētu zust interese par programmu. Administratīvās izmaksas, kas rodas saistībā ar programmas izmantošanu, nākotnē var negatīvi ietekmēt programmas budžetu.

3.7 EESK atzinīgi vērtē Komisijas argumentus, kura šajā sakarā precīzi novērtē konsultatīvo procedūru. Parasti pēc projekta iesniegšanas tā īstenošana notiek ļoti īsā laika posmā. Līdz ar to konsultatīvā procedūra, kas ilgst vismaz divus trīs mēnešus, var apdraudēt daudzu projektu īstenošanu. Tas savukārt negatīvi ietekmē programmas efektivitāti kopumā.

3.8 EESK atzinīgi vērtē to, ka programmas komiteja piekrita mainīt savu reglamentu, lai saīsinātu termiņus konsultācijām par atlases lēmumiem, kas jāizskata saskaņā ar konsultatīvo procedūru. Turpmāk komiteja izmantos rakstisko procedūru, un tai piecu dienu laikā būs jāsniedz atzinums par iesniegtajiem atlases lēmumiem. Arī Eiropas Parlaments piekrita izmantot pagaidu kārtību, tādējādi iepriekšējā vasaras periodā saīsinot pārbaudes tiesību termiņu no viena mēneša līdz piecām dienām. Minētie risinājumi ļāva Komisijai paātrināt īstenojamo projektu pieņemšanu, tomēr tos uzskata par pagaidu risinājumiem.

3.9 Nemot vērā augstāk minētos argumentus, pašreizējā konsultatīvā procedūra jāatceļ. Pamatojoties uz minēto Komisijas paziņojumu, tā jāaizstāj ar procedūru, kas paredz, ka Komisija nekavējoties sniedz informāciju programmas komitejai un Eiropas Parlamentam par tās pieņemtajiem atlases lēmumiem.

Briselē, 2008. gada 29. maijā

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Dimitris DIMITRIADIS